

	DOKUMENTUPPRÄTTARE MLS HiG/Karin Meyer Lundén	GODKÄND AV Ledningens genomgång	AKADEMI/ENHET HiG	DIARIENR	SIDA 1(3)
	DOKUMENTNAMN SWOT-analys av miljöledningssystemet vid Högskolan i Gävle, komplement till miljöutredning 2020			DATUM 2022-12-06	MALL GÄLLER FRÅN DATUM: 2022-04-19

SWOT-analys av miljöledningssystemet vid Högskolan i Gävle

För att miljöledningssystemet ska kunna uppnå avsedda resultat, förebygga oönskade effekter och ständigt förbättras behöver risker och möjligheter identifieras. Nedan presenteras en SWOT-analys över styrkor, svagheter, möjligheter och hot mot Högskolans miljöledningssystem.

	Positiva faktorer	Negativa faktorer
Interna faktorer	<ul style="list-style-type: none"> • Verksamhetsledningen visar ett tydligt ledarskap och åtagande för miljöledningssystemet. • Högskolans vision och verksamhetsidé har en tydlig hållbarhetsinriktning. • Arbetet med hållbar utveckling är integrerat i verksamhetens reguljära processer. • Etablerad miljöorganisation. • God förståelse för miljöledningssystemets grundfunktioner och vikten av vidmakthållande av dessa. • Beslutsträd för tjänsteresor och uppföljning av koldioxidutsläpp från tjänsteresor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hanteringen av risker och möjligheter i relation till uppsatta mål och ambitioner har brister. • Utgångsvärden och mätbara mål för de indirekta miljöaspekterna saknas. • Verktyg och processer för att planera, övervaka och följa upp arbetet mot målen för de direkta miljöaspekterna saknas. • Målkonflikter minskade utsläpp – ökad internationalisering. • Processen för kontroll av lagefterlevnad är inte fullt effektiv. • Rutiner för miljökrav vid upphandling/inköp har brister. • Chefer och medarbetare saknar tillräckliga kunskaper inom miljölagstiftning. • Svårighet att hitta personal till alla uppdrag inom miljöledningssystemet. • Högskolans ledningssystem är inte koordinerade.
Externa faktorer	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbetet inom EU GREEN med hållbarhet som övergripande tema. • Högskolan har tillsammans med majoriteten av Sveriges lärosäten skrivit på Klimatramverket. • Uppdrag från regeringen (regleringsbrev, uppdrag om energieffektivisering) styr i samma riktning som HiGs policy och mål om minskade utsläpp och minskad energiförbrukning. • Målsynergi minskad budget – minskade utsläpp och resursanvändning. • Högskolan har som lärosäte goda möjligheter att sprida kunskap om miljö och hållbar utveckling till studenter och till samhället i stort. 	<ul style="list-style-type: none"> • Högskolan är som myndighet underställd styrning från departement och har därmed inte full kontroll över förutsättningarna för sitt miljöarbete.

Styrkor

Styrkor är positiva faktorer som vad organisationen gör bra idag och vilka fördelar den har jämfört med andra.

- Verksamhetsledningen visar ett tydligt ledarskap och åtagande för miljöledningssystemet. Miljö- och hållbarhetsarbetet är prioriterat av rektor och styrelse.
- Högskolans vision och verksamhetsidé har en tydlig hållbarhetsinriktning. Vision och verksamhetsidé anger den övergripande inriktningen för Högskolans utbildning, forskning och samverkan.
- Arbetet med hållbar utveckling är integrerat i verksamhetens reguljära processer. Hållbarhetstanken utgör en grundsten i Högskolans verksamhet, inte minst inom utbildning och forskning.
- Etablerad miljöorganisation
Den nya miljöorganisationen med miljögrupper vid alla enheterna har fördjupat engagemanget och aktiviteterna i miljöarbetet.
- God förståelse för miljöledningssystemets grundfunktioner och vikten av vidmakthållande av dessa.
Arbetet inom miljöledningssystemet fortlöpte även under en period då flera nyckelpersoner lämnade systemet samtidigt och ledningen av arbetet var otydlig.
- Beslutsträd för tjänsteresor och uppföljning av koldioxidutsläpp från tjänsteresor.
Införandet av ett beslutsträd för tjänsteresor och regelbunden uppföljning av koldioxidutsläpp från tjänsteresor med hjälp av statistik från resebyrån har lett till ökad medvetenhet om tjänsteresors miljöpåverkan.

Svagheter

Svagheter är områden som har förbättringspotential och sådant som håller organisationen tillbaka.

- Hanteringen av risker och möjligheter i relation till uppsatta mål och ambitioner har brister. Högskolan saknar systematiska processer för att identifiera och hantera risker och möjligheter kopplade till verksamhetsmålen. Arbetssätt för att identifiera och hantera risker och möjligheter har börjat tas fram.
- Utgångsvärden och mätbara mål för de indirekta miljöaspekterna saknas. Utgångsvärden kommer att finnas när kvalitetssystemets fem-/sexårscykler har passerat i sin helhet. Baserat på utgångsvärdena kan sedan mätbara mål sättas upp.
- Verktyg och processer för att planera, övervaka och följa upp arbetet mot målen för de direkta miljöaspekterna saknas.
Att utreda lämpligt verktyg och samt utveckla processer för uppföljning och tillsätta personella resurser finns med i EVLs verksamhetsplan för 2023.
- Målkonflikter minskade utsläpp – ökad internationalisering.
Att fortlöpande föra dialoger om tjänsteresor och hur ett mer hållbart internationaliseringsarbete kan utvecklas finns med i enheternas verksamhetsplaner för 2023.
- Processen för kontroll av lagefterlevnad är inte fullt effektiv.
Införandet av en ny rutin för kontroll av lagefterlevnad håller på att slutföras. Ansvaret för innehållet i miljölaglistan behöver förtydligas.

- Rutiner för miljökrav vid upphandling/inköp har brister. Införandet av en ny rutin för inköp och upphandlingar och framtagande av stöd för att ställa miljökrav finns med i EVLs verksamhetsplan för 2023.
- Chefer och medarbetare saknar tillräckliga kunskaper inom miljölagstiftning. För att kunna sätta upp interna rutiner som säkerställer lagefterlevnad krävs att ansvariga för rutinerna har tillräckliga kunskaper i relevant miljölagstiftning.
- Svårighet att hitta personal till alla uppdrag inom miljöledningssystemet. Flera enheter har för närvarande lediga uppdrag.
- Högskolans ledningssystem är inte koordinerade. Även om Högskolans ledningssystem inte är integrerade har de beröringspunkter, exempelvis gällande kemikaliehantering, laglista och rapportering av iakttagelser, som skulle behöva samordnas i större utsträckning.

Möjligheter

- Samarbetet inom EU GREEN med hållbarhet som övergripande tema. Genom samarbetet i Europauniversitetet EU GREEN ska Högskolan tillsammans med åtta europeiska lärosäten utveckla en modell för internationellt samarbete med starkt fokus på social delaktighet samt den gröna och digitala omställningen som är viktiga faktorer för långsiktig hållbarhet. Högskolan leder ett arbetspaket kring hållbara campus.
- Högskolan har tillsammans med majoriteten av Sveriges lärosäten skrivit på Klimatramverket. Genom att många andra svenska lärosäten också har anslutit sig till Klimatramverket finns goda möjligheter till samarbete och samordning inom högskolesektorn, bland annat genom SUHF och klimatnätverket.
- Uppdrag från regeringen (regleringsbrev, uppdrag om energieffektivisering) styr i samma riktning som HiGs policy och mål om minskade utsläpp och minskad energiförbrukning. Högskolans miljöarbete får draghjälp av prioriteringar och mål på nationell nivå.
- Målsynergi minskad budget – minskade utsläpp och resursanvändning. Minskade anslag till Högskolan leder till att Högskolan behöver vara återhållsam vad gäller kostnader som går att påverka, exempelvis för tjänsteresor och inköp av möbler, vilket leder till minskade utsläpp och minskad användning av resurser.
- Högskolan har som lärosäte goda möjligheter att sprida kunskap om miljö och hållbar utveckling till studenter och till samhället i stort. Genom utbildning, forskning och samverkan med det omgivande samhället har Högskolan stora möjligheter att bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Hot

- Högskolan är som myndighet underställd styrning från departement och har därmed inte full kontroll över förutsättningarna för sitt miljöarbete. Ändrade prioriteringar på regeringsnivå kan förändra förutsättningarna för Högskolans miljöarbete i hög grad.